

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.1.18.
COM(2011) 713 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

A bűnözés mérése az EU-ban: statisztikai cselekvési terv 2011–2015

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A bűnözés mérése az EU-ban: statisztikai cselekvési terv 2011–2015

BEVEZETÉS

1. CÉL

A bűnügyi és a büntető igazságszolgáltatási statisztikák elengedhetetlen eszközei a tényeken alapuló uniós szintű szakpolitikák kialakításának. A statisztikai információkat egyebek mellett hatásvizsgálatokban, az uniós jogi aktusok tagállami végrehajtásának értékelése során és új jogszabályok hatásosságának vizsgálataiban használják fel. Jóllehet a tagállamok és az Európai Bizottság már jó ideje felismerte a statisztikai adatok szükségességét, máig hiányoznak a megbízható és összehasonlítható statisztikai információk erről a területről.

E közlemény célja, hogy tájékoztassa az érdekelt feleket a bűnözéssel és büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos statisztikák kialakítása terén az elmúlt öt évben elért fejlődésről, és – 2011–2015 közötti időszakra szóló cselekvési terv formájában – meghatározza a következő öt évben tervezett főbb lépéseket.

2. A JELENLEGI HELYZET

2.1. Cselekvési terv 2006–2010 – Háttér

2006 augusztusában a Bizottság ötéves uniós cselekvési tervet fogadott el a bűnözéssel és a büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos statisztikákra vonatkozó átfogó és koherens EU-stratégia kialakítása érdekében. Ennek végrehajtásáért a Jogérvényesülés, Szabadság és Biztonság Főigazgatósága (JLS), majd 2010-től a Belügyi Főigazgatóság (HOME) felelt, szoros együttműködésben az Eurostattal.

Ezzel egy időben határozat született a bűnözéssel és büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos adatokra irányuló szakpolitikai igényekkel foglalkozó szakértői csoport felállításáról¹. A szakértői csoport a Bizottság számára biztosított támogatást: segítette az uniós szintű adatokkal kapcsolatos szakpolitikai igények megállapítását, és tanácsokat adott a bűnözés és büntető igazságszolgáltatás mutatóinak eredményes kialakítása és alkalmazása terén. A csoport a tagállamok, tagjelölt államok és EFTA-országok² rendőrségi, igazságügyi és belügyi tisztviselőiből, a témával foglalkozó uniós, európai és nemzetközi szervezetek³

¹ Az Európai Bizottság 2006/581/EK határozata.

² Európai Szabadkereskedelmi Társulás: Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc.

³ Európai bűnmegelőzési hálózat (EUCPN), a Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA), Eurojust, Europol, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), Európa Tanács, European Sourcebook, UNODC, UNECE és UNICEF.

képviselőiből áll, de képviseltetik magukat benne a tudományos intézmények és a magánszektor képviselői is. 2006 óta a csoport öt alkalommal ülésezett.

Ezzel párhuzamosan Eurostat-munkacsoport alakult a szakértői csoport megállapításainak és ajánlásainak végrehajtása céljából. A munkacsoportban minden tagállam nemzeti statisztikai intézményének szakértői által képviselteti magát. Rajtuk kívül az EFTA- és a tagjelölt országok, valamint e területtel foglalkozó nemzetközi testületek is részt vesznek a munkacsoport munkájában. Emellett egyes szakkérdések tárgyalásakor eseti alapon egyéb szakértőket is meghívhatnak az ülésekre. A szakpolitikai igényekkel foglalkozó szakértői csoport állapítja meg a prioritásokat, az Eurostat-munkacsoport pedig megvitatja azok megvalósíthatóságát és végrehajtásának lehetőségeit, értékeli a felvett adatok minőségét, és szükség szerint meghatározza az alkalmazandó módszertant és eljárásokat. Kiegészítő jelleggel, a cselekvési terv egyes konkrét feladatainak vizsgálata céljából több szakértői almunakacsoport és eseti munkacsoport is létrejött. A Belügyi Főigazgatóság öt alcsoportot⁴, az Eurostat két eseti munkacsoportot⁵ hozott létre.

2.2. Cselekvési terv 2006–2010 – Eredmények

Mind a Bizottság, mind a tagállamok komoly erőfeszítéseket tettek a nagy horderejű cselekvési terv végrehajtása érdekében. A főbb eredmények a következőkben foglalhatók össze:

Nemzetközi együttműködés – Adatgyűjtési mechanizmus: Kiemelt feladat volt a tagállami hatóságokkal, európai ügynökségekkel és nemzetközi intézményekkel való együttműködés megalapozása szakértői hálózatok létrehozása és kapcsolattartók kijelölése révén. Az így létrejött együttműködés eredményeként olyan adatgyűjtési mechanizmust sikerült kialakítani, amely a folyamat minden szakaszára kiterjed a közös mutatók meghatározásától kezdve a felvett adatok tényleges közzétételéig.

Az igények jobb megértése: Hasonlóan fontos volt az európai szintű bűnügyi adatfelvétellel és -elemzéssel kapcsolatos igényekre, hiányosságokra és korlátokra vonatkozó ismeretek bővítése. A szakértői találkozókon folytatott információcsere, a tárgyidőszaki adatgyűjtésből leszűrt tapasztalatok és a kutatási projektek eredményei jelentős mértékben hozzájárultak ehhez a munkához.

Mutatók kidolgozása és adatfelvétel: 2007 óta az Eurostat minden évben összeállítja a Statistics in Focus⁶ című kiadvány kriminálstatisztikai tematikus számát, amely a következőkről tartalmaz adatokat: bűncselekmények száma összesen, emberölés, erőszakos bűncselekmények, rablás, betörés, járműlopás, kábítószer-kereskedelem, fogvatartottak száma, rendőrségi állomány létszáma. 2010 novemberében az Eurostat közzétette a pénzmosásról szóló első munkadokumentumot⁷. Az ebben szereplő statisztikai adatok a Bizottság pénzmosással foglalkozó szakértői almunakacsoportja által meghatározott mutatókon

⁴ Ezek a tervezéssel, a pénzmosással, a büntető igazságszolgáltatással, az emberkereskedelemmel, a rendőrségi együttműködéssel és a számítástechnikai bűnözéssel foglalkoznak.

⁵ Ezek a viktimizációval (áldozattá válással), illetve a bűnözési adatok elérhetőségével foglalkoznak.

⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/crime/publications>

⁷ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KS-RA-10-003

alapultak. Eddig emellett az emberkereskedelem és a számítástechnikai bűnözés területét érintően készültek mutatólisták.

Uniói biztonsági (viktimizációs) felmérés: A rendőrségi és bírósági statisztikákat ki kell egészíteni az áldozatokról szóló adatokkal, különösen a bűnözés azon területein, amelyeken alacsony a bejelentési arány. Közös módszertan esetén emellett a viktimizációs felmérések teljes mértékben összehasonlítható adatok érvényes forrását képezik. Ennek következtében a cselekvési terv egy további fontos eredménye volt a viktimizációval kapcsolatos közös módszertan és felmérési modul kidolgozása. A felmérésre 2013–2014-ben kerülhet sor, amelynek eredményeként az EU-27 szintjén első ízben rendelkezünk majd összehasonlítható adatokkal egyes bűncselekménytípusok gyakorisági (viktimizációs) rátáiról, illetve a polgárok biztonságérzetéről. Az, hogy a nemzeti statisztikai intézetek aktívan közreműködtek az előkészítés minden szakaszában, szavatolja az adatok minőségét. Ez különösen azon országok esetében fontos, amelyek nem készítenek nemzeti viktimizációs felméréseket – e lehetőséget ezek az országok most felhasználhatják saját kapacitásaik kiépítésére.

A kutatás támogatása: A bel- és igazságügy területén folytatott kutatómunka jelentős támogatásban részesült a „Bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem” elnevezésű program keretében, ami számos, a 27 tagállam bármelyikében működő kutatócsoport számára tette lehetővé, hogy kutatásokat végezzen a Bizottság érdeklődésére számot tartó területeken. A kutatási eredmények felhasználásának egyik jellemző példája az emberkereskedelem témájában kidolgozott mutatólista, amely a vonatkozó tanulmányokban megfogalmazott javaslatokon és ajánlásokon alapul.

2.3. Cselekvési terv 2006–2010 – Tanulságok

Annak ellenére, hogy a kutatás, együttműködés és hálózatépítés területén jelentős előrelépés történt, kevés valóban látható eredmény született. Ez különösen azon célkitűzések tekintetében igaz, amelyekhez nemcsak közös mutatók kidolgozására, hanem tényleges adatfelvételre is szükség van. Ez utóbbi kérdés a cselekvési terv végrehajtásának legvontatottabban megvalósuló és legproblematikusabb területei közé tartozik.

Az összehasonlítható és harmonizált uniós szintű adatok gyűjtése terén elért csekély előrelépés fő okait összefoglalta a Bizottság által 2007-ben megrendelt, „The development of an EU-level classification system” (Uniói szintű osztályozási rendszer kialakítása) című tanulmány⁸. Ezek az okok a következők:

Eltérések a bűncselekmények definiálásában és az osztályozási rendszerekben: Bűnügyi statisztikák gyűjtésével és elkészítésével legalább 128 nemzeti hatóság foglalkozik az EU-ban, és legalább 52 különböző rendszer létezik a bűncselekmények osztályozására.

Nehézkedő adatáramlás: Problémásnak bizonyult az adatok nemzeti szintű koordinálása, különösen több adatforrás létezése esetén. Ha vannak is kapcsolattartó pontok, ezek nem mindig férnek hozzá a büntető igazságszolgáltatás teljes spektrumát lefedő adatokhoz. Ennek eredményeként az integrált adathalmazok összeállítására csak jelentős késedelemmel van mód.

⁸ Ajánlati felhívás száma: JLS/D2/2007/03. Tanulmány: EU-szintű rendszer kialakítása bűntények osztályozása, valamint annak megvalósíthatósága értékelése céljára bűntények és büntetőjog felmérésére irányuló uniós stratégia kialakításának megvalósítását támogató cselekvési tervhez.

A beszámolási rendszerek különbségei: A tagállamok eltérő számbavételi szabályokat⁹ alkalmaznak a bűncselekmények számának megállapításakor, ami korlátozza az összehasonlíthatóságot, és gyakran kétszeres nyilvántartáshoz vezet. További akadályt jelentenek a nyilvántartásba vétel időpontja közötti eltérések és a beszámolási eljárások közötti jelentős különbségek.

Az adatállományok EU és nemzetközi szervezetek általi terjesztése: A nemzetközi bünyügyi adatgyűjtés jellege jórészt az azt végző szervezet hatókörétől és feladatától függ. Ennek következtében a tagállamoktól gyakran kérnek hasonló, kevésbé eltérő adatokat, ami növeli a zűrzavart és a tagállamok adminisztratív terheit.

A cselekvési tervben meghatározott lépések végrehajtása emellett azért késett, mert nem volt rájuk fogadókészség, vagy mert a tagállamok nemzeti prioritásai egyes tevékenységek tekintetében eltérőek voltak. További késleltető tényező volt az anyagi és emberi erőforrások szűkössége, illetve az, hogy minden új adatkérés tovább növelte az adminisztrációs terheket. Mindezek következtében csupán a célkitűzések 50%-a teljesült¹⁰.

Továbbra is igaz, hogy – az Unió hatáskörén kívül esőnek tekintett – hagyományos bűncselekménytípusokról megbízhatóbb, jobban összehasonlítható és általában jobb minőségű adatok állnak rendelkezésre, mint az uniós szakpolitikához szorosabban kapcsolódó, határokon átnyúló szervezett bűnözésről. Fejlődés érzékelhető mindamelllett olyan új, összetett területeken, mint a pénzmosás, az emberkereskedelem és a számítástechnikai bűnözés. Változatlanul tény azonban, hogy a hagyományos és a határon átnyúló szervezett bűnözésről rendelkezésre álló adatok az adatfelvételt és adatszolgáltatást végző nemzeti rendszerek minőségétől és hatékonyságától függenek.

3. POLITIKAI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

A Stockholmi Programban¹¹ az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy

„folytassa a bűncselekmények és a bűnözés mérésére szolgáló statisztikai eszközök fejlesztését, és vizsgálja meg, hogy 2010 után hogyan lehetne továbbfejleszteni a bűnözéssel és a büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos statisztikákra vonatkozó átfogó és koherens uniós stratégia kialakításáról szóló, 2006–2010-es uniós cselekvési tervben foglalt és részben végrehajtott intézkedéseket, figyelembe véve, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség terén több területen is növekvő igény mutatkozik az ilyen statisztikák iránt”.

A súlyos és szervezett bűnözés, valamint a számítástechnikai bűnözés megelőzése, illetve az ellenük való küzdelem a tagállamok és az uniós intézmények biztonságosabb Európa érdekében folytatott eredményesebb együttműködésének alapját képező belső biztonsági stratégia¹² öt stratégiai célkitűzése között szerepel. Az emberkereskedelem, a pénzmosás, a számítástechnikai bűnözés, a korrupció területén és más konkrét területeken végzett

⁹ Ezek vagy az elkövetőkön vagy a bűncselekményeken alapulnak.

¹⁰ A célkitűzések további 30%-a részlegesen teljesült, vagy teljesítése még jelenleg is folyamatban van.

¹¹ HL C 115., 2010.5.4., 21. o.

¹² Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása: öt lépés a biztonságosabb Európa felé COM(2010) 673 végleges.

információcsere és statisztikai adatfelvétel összhangban van a belső biztonsági stratégia keretében javasolt lépésekkel.

4. JÖVŐBENI FELADATOK

4.1. Cselekvési terv 2011–2015 – Célkitűzések

Tekintve, hogy a 2006–2010-es cselekvési terv homlokterében a szükséges mechanizmusok létrehozása állt, e tervet egy hosszú folyamat első állomásának tekintjük. A terv megalapozta a bűnözéssel és a büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos statisztikákra vonatkozó uniós stratégiát azáltal, hogy kidolgozta és próbának vetette alá a tagállamokból és a tagállamokba irányuló információk zavartalan áramlását biztosító funkcionális rendszert. Okulva az elmúlt évek tapasztalataiból, ma lehetőségünk nyílik arra, hogy ezt a mechanizmust hatékonyabban működtessük.

Az új, 2011–2015 közötti évekre szóló cselekvési terv célja a 2006-ban megkezdett munka folytatása, és konkrét eredmények felmutatása. A cselekvési terv célkitűzései a belső biztonsági stratégia konkrét bűnügyi területek tekintetében meghatározott prioritásain és a szakpolitikai igényekkel foglalkozó szakértői csoport 2010 nyarán végzett írásbeli konzultáció során adott ajánlásain alapulnak. A konzultáció legfontosabb, a résztvevő érdekelt felek széles körének prioritásait tükröző üzenete az volt, hogy célirányos és megvalósítható cselekvési tervre van szükség, amely az adatok minőségére, az eredmények elemzésére és terjesztésére, valamint a részt vevő felek (tagállamok, uniós intézmények, uniós ügynökségek, nemzetközi szervezetek, tudományos intézmények) közötti jobb együttműködésre helyezi a hangsúlyt. E felkérésre válaszul a 2011–2015-ös cselekvési terv célkitűzéseit az alábbi négy csoportba soroltuk:

- (1) Együttműködés és koordináció uniós és nemzetközi szinten**
- (2) Adatminőség**
- (3) Adatelemzés és az eredmények terjesztése**
- (4) Mutatók kidolgozása és konkrét adatállományok létrehozása**

Együttműködés és koordináció uniós és nemzetközi szinten

Az ebbe a csoportba tartozó célkitűzések a szakértők azon ajánlásain alapulnak, amelyek a szakpolitikai döntéshozók igényeinek jobb feltérképezésére, az érdekelt felek közötti hatékonyabb kommunikáció kialakítására, a bűnözéssel és a büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos statisztikákkal foglalkozó munka uniós intézmények körében történő jobb megismertetésére, valamint az egymást átfedő adatfelvételek elkerülését célzó jobb uniós és nemzetközi szintű együttműködésre szólítottak fel. Egyebek mellett a következő lépéseket javasoljuk e célkitűzések elérése érdekében:

- új, kibővített szakértői csoport létrehozása;
- az illetékes tanácsi munkacsoport rendszeres tájékoztatása a cselekvési terv végrehajtásáról;

- a tagállamok és nemzetközi szervezetek által alkalmazott legjobb adatgyűjtési és beszámolási gyakorlatok népszerűsítése és terjesztése;
- nemzetközi szervezetekkel és/vagy uniós ügynökségekkel közösen szervezett adatfelvételek.

Adatminőség

Az e területen kialakított célkitűzések a már ma is rendszeresen gyűjtött adatok összehasonlíthatóságának javítására irányulnak. Mivel az összehasonlítható adatok hiányának fő oka a büntető törvénykönyvek és a beszámolási rendszerek eltéréseiben keresendő, a fellépés fő iránya egy statisztikai célú, nemzetközi bűnügyi osztályozási rendszer kialakítása, a többnyelvűség igényének figyelembevételével. A jelen cselekvési terv előkészítése során megkérdezett szakértők szerint kiemelt prioritásként kell kezelni az Eurostat által évente a Statistics in Focus sorozatban publikált statisztikák minőségének javítását. A tervezett lépések a következők:

- a bűncselekmények osztályozásával foglalkozó UNODC-UNECE-munkacsoport tevékenységének folytatása és támogatása azon tagállamoknak nyújtott támogatás révén, amelyek készek arra, hogy teszteljék a javasolt osztályozási rendszert;
- az aggregáltsági szint csökkentése és a bűncselekménytípusok számának bővítése (a Statistics in Focus bűnügyi és büntető igazságszolgáltatási adatokat tartalmazó tematikus számában) homogénebb kategóriák létrehozása céljából;
- megfelelő esetben demográfiai változók bevezetése (pl. nem, állampolgárság, korcsoport);
- iránymutatás-tervezetek és közös fogalom meghatározások kialakítása, különösen a nem hagyományos bűncselekménytípusokra vonatkozó adatfelvétel tekintetében.

Adatelemzés és az eredmények terjesztése

A megkérdezett szakértők többsége úgy vélte, hogy nagyobb hangsúlyt kell helyezni az összegyűjtött adatok elemzésére. A bűncselekmények nyilvántartása, bejelentése és osztályozása terén a tagállamok között meglévő különbségek miatt félrevezető lehet a bűnözési szintek összehasonlítása, különösen akkor, ha az abszolút számokat nem kíséri kiegészítő információ (metaadat) az adatok minőségéről, vagy ha az adatszolgáltatók eltérnek a folyamat kezdetekor kapott instrukcióktól és iránymutatásoktól.

Emellett régóta felismert igény, hogy szükség van egy, a bűnözés és a bűnügyi statisztika terén gyűjtött adatokat és jelentéseket összegző uniós bűnügyi jelentés elkészítésére. Egy ilyen jelentés kereteinek kidolgozása már szerepelt a 2006–2010-es cselekvési terv célkitűzései között, és a tárgyat képezte egy 2010 decemberében lezárt tanulmánynak is. A javasolt lehetőségek megvalósíthatóságával kapcsolatban azonban további mérlegelésre van szükség.

Ugyancsak több érdekelt fél sürgette az adatok, tanulmányok, jelentések és helyes gyakorlatok terjesztésének javítását és nyilvános hozzáférhetőségének előmozdítását. E kéréseknek eleget téve, a következő lépéseket tervezzük:

- a Statistics in Focus példája nyomán a metaadatok és kontextuális információk módszeres összeállítása és közzététele;
- uniós bűnügyi jelentés összeállítása az előzetes tanulmány ajánlásai és a javasolt lehetőségek megvalósíthatóságának értékelése alapján;
- az adatfelvétellel kapcsolatos munkadokumentumok és magyarázó megjegyzések összeállítása minden egyes új adatfelvétel esetén.

Mutatók kidolgozása és konkrét adatállományok létrehozása

Az ide tartozó célkitűzések azt az általános konszenzust tükrözik, amely szerint tömör és megvalósítható cselekvési tervre van szükség. Megfelelnek továbbá a tagállamok többletterhekkel kapcsolatos elvárásainak. A célkitűzések a belső biztonsági stratégia konkrét bűncselekményi területekre vonatkozó prioritásain alapulnak.

Ezen a területen belül két tevékenységtípust tervezünk:

- a megelőző cselekvési terv során megkezdett tevékenységek, például az uniós biztonsági felmérés, a gazdasági bűncselekményekkel kapcsolatos viktimizációs felmérés és a harmadik pénzmossási adatfelvétel végrehajtása;
- a megelőző cselekvési terv részét képező olyan tevékenységek, amelyek tekintetében elégtelen mértékű volt az előrelépés (pl. a számítástechnikai bűnözéssel kapcsolatos adatfelvétel), vagy amelyek meg sem kezdődtek (pl. a korrupcióval kapcsolatos mutatók kidolgozása).

A bűnügyi adatok gyűjtését 2012-től még könnyebbé kell tenni azáltal, hogy a tagállamok időben végrehajtják az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS) létrehozásáról szóló (harmadik pillér) határozatot¹³.

4.2. Cselekvési terv 2011–2015 – Kihívások

A cselekvési terv sikeres végrehajtása nemzeti, uniós és nemzetközi szinten egyaránt intenzív és folyamatos munkát igényel.

Nemzeti szinten javítani kell a bűnügyi adatok kormányzati és nem kormányzati felhasználói és szolgáltatói közötti koordinációt. A tapasztalatok szerint e koordináció hiánya az adatfelvétel terén tapasztalható késedelmek legfőbb oka.

A pénzügyi válság nyomán több tagállam kényszerült államigazgatási kiadásainak csökkentésére, így kevésbé tudott részt venni a szakértői csoportok és bizottságok munkájában. E helyzet tudatában a Bizottság arra törekszik majd, hogy a lehető legkevesebbre csökkentse az ülések számát, és igyekszik más kommunikációs formákat, például video- és telekonferenciát alkalmazni.

Uniós szinten a legfőbb kihívás továbbra is az adatok összehasonlíthatóságának a biztosítása. Éppen ezért van szükség a bűnügyi adatok osztályozásának következetes megközelítésére. A közös osztályozási rendszer használatának igénye nemcsak a tagállamok, de az uniós

¹³ HL L 93., 2009.4.7., 33. o.

ügynökségek vonatkozásában is felmerül. El kell kerülni azt a néhány tagállamra jellemző helyzetet, ahol is az összehasonlítható adatok felvételét tovább bonyolítja a többféle, gyakran eltérő bűnügyi osztályozási rendszerek egymás mellett élése.

Európai és nemzetközi szinten a koordináció és a bevált gyakorlatok cseréje a legfontosabb feladat. A közös adatgyűjtés minden bizonnyal csökkentené a tagállami statisztikai intézményekre háruló terheket, és meggyorsítaná a statisztikai információk felvételét, ellenőrzését és továbbítását.

5. VÉGREHAJTÁS ÉS NYOMON KÖVETÉS

A 2011–2015-ös cselekvési terv végrehajtásáért a Belügyi Főigazgatóság felelős. Az Eurostat folytatja az előző cselekvési terv során megkezdett tevékenységeket, és szükség esetén technikai tanácsokat ad az új feladatokkal kapcsolatban.

A Bizottságot a bűnözési adatokkal kapcsolatos szakpolitikai igények meghatározása terén támogató szakértői csoport újbóli létrehozása segítségével elkerülhető, hogy a Bizottság, az uniós hivatalok és ügynökségek, valamint a témával foglalkozó nemzetközi szervezetek párhuzamos tevékenységeket végezzenek a szervezett és tömegbűnözés¹⁴ elleni küzdelem terén.

A szakértői csoport éves ülésén adott jóváhagyása alapján egyes konkrét feladatok végrehajtására alcsoportok és munkacsoportok kerülnek felállításra.

A cselekvési tervet a munka előrehaladtával naprakésszé kell tenni, az azonosított tevékenységeket pedig fel kell venni a Bizottság vonatkozó munkaprogramjaiba, a közösségi statisztikai programba és annak éves munkaprogramjaiba. A cselekvési terv emellett szükség esetén kiterjedhet az uniós szakpolitika eredményes végrehajtásával kapcsolatos adatok bűnügyi mutatók révén történő mérésére, valamint a bűnözéssel és büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos esetleges új eszközökre. Az új pénzügyi terv figyelembe veszi majd, hogy a cselekvési terv végrehajtásában segíteni kell a tagállamokat.

A Bizottság a vonatkozó tanácsi munkacsoportokat évente tájékoztatja a cselekvési terv előrehaladásáról. 2013-ban a Bizottság időközi értékelést végez, 2015 végén pedig zárójelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a cselekvési terv eredményeiről és a végrehajtás során tapasztalt nehézségekről.

¹⁴ A tömegbűnözéshez tartozik egyebek mellett a betörés, rablás, járműlopás, testi sértés és vandalizmus bűncselekménye.

**A BŰNÖZÉSSEL ÉS A BŰNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSSAL KAPCSOLATOS STATISZTIKÁK KIALAKÍTÁSA – A 2011–2015. ÉVI CSELEKVÉSI TERV
RÉSZÉT KÉPEZŐ FELLÉPÉSEK**

1. EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KOORDINÁCIÓ UNIÓS ÉS NEMZETKÖZI SZINTEN

	Célkitűzések	Felelős	Időkeret	Egyedi intézkedések
1.1	A szakpolitikai döntéshozók (Bizottság is), adatszolgáltatók és végfelhasználók közötti kommunikációs csatorna létrehozása	Bizottság (HOME)	Bizottsági határozat: 2011 Éves ülések: 2012-től	a) A Bizottságot a cselekvési terv végrehajtásában támogató szakértői csoport újbóli létrehozása és kibővítése ¹⁵ . b) A szakpolitikai igények meghatározása és rendszeres naprakésszé tétele eszmecserék és írásbeli konzultációk révén. c) A szakpolitika kialakításához és a döntéshozáshoz szükséges adattípusok jobb meghatározását elősegítő visszajelzések a kriminálstatisztika felhasználóitól.
1.2	A kriminálstatisztikával kapcsolatos munka láthatóságának növelése az uniós intézmények körében	Bizottság (HOME)	Folyamatos	a) Az érintett tanácsi munkacsoport évenkénti tájékoztatása a cselekvési terv előrehaladásáról. b) A tagállamok és nemzetközi szervezetek által követett legjobb gyakorlatok népszerűsítése és terjesztése.

¹⁵ A kibővített csoportban a következők képviseltetik magukat: a 27 tagállam, a tagjelölt országok, a Tanács titkársága, az uniós ügynökségek, az Európa Tanács, az ENSZ-ügynökségek, a European Sourcebook és a tudományos intézmények képviselői.

1.3	Az új szakértői csoport és az Eurostat-munkacsoport közötti együttműködés javítása	Bizottság (HOME, ESTAT)	Folyamatos	Az ülésekről készült beszámolókhöz, a prezentációkhoz és háttérdocumentumokhoz való közös hozzáférés biztosítása.
1.4	A statisztikai adatok és a párhuzamos információk felesleges terjesztésének elkerülése a nemzetközi szervezetekkel és/vagy uniós ügynökségekkel közös adatfelvételek révén	Bizottság (ESTAT, HOME, JUST)	Első közös adatfelvétel: 2011	UNODC-Eurostat közös adatfelvétel Egyéb lehetőségek feltárása Bizottság–Európa Tanács adatfelvétel a büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartott személyekről (SPACE I és II)
1.5	Szoros együttműködés a tudományos intézményekkel és a szakpolitikai jelentőséggel bíró kutatási tevékenységek támogatása a Belügyi	Bizottság (HOME, ESTAT, JUST, RTD, ENTR)	Folyamatos	a) A tudományos intézmények jelentős súlyú képviselője a vonatkozó bizottsági szakértői csoportban és a alcsoportokban. b) A 7. és 8. kutatási keretprogram kínálta kutatási lehetőségekkel kapcsolatos információk terjesztése. c) Az ISEC program által finanszírozott projektek eredményeinek széles körű kommunikációja.

	Főigazgatóság által kiemelt bűncselekményi területeken			
--	---	--	--	--

2. ADATMINŐSÉG

2.1	Statisztikai célú nemzetközi bűnügyi osztályozási rendszer kidolgozásának folytatása az UNODC-vel és az UNECE-vel közösen	Bizottság (HOME, ESTAT), UNODC, UNECE	Folyamatos	<p>a) Hozzájárulás az osztályozási rendszer kidolgozásához, és a végeredmény ismertetése az érdekelt csoportokkal.</p> <p>b) Finanszírozás biztosítása az osztályozást tesztelni kívánó tagállamok számára az ISEC programon keresztül.</p>
2.2	A bűnügyi és büntető igazságszolgáltatási adatok (Statistics in Focus) éves közzétételének folytatása és bővítése	Bizottság (ESTAT, HOME, JUST)	Folyamatos	<p>a) Demográfiai változók (nem, korcsoport stb.) bevezetése.</p> <p>b) A büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartott személyek állampolgárságára és lakóhelyére vonatkozó adatok felvétele a statisztikákba.</p> <p>c) További bűncselekménytípusok felvétele a statisztikákba.</p>

2.3	Az eddig felvett és közzétett adatok összehasonlíthatóságának javítása	Bizottság (HOME, ESTAT)	Folyamatos	<p>a) Az általános bűncselekménytípus-kategóriák lehetőség szerinti lebontása homogénebb osztályokba¹⁶.</p> <p>b) Közös fogalom meghatározások és iránymutatások kialakítása, mindenekelőtt a határokon átnyúló, ún. eurobűncselekményekre vonatkozó adatfelvétel tekintetében azokon a területeken, ahol hiányoznak a korábbi tapasztalatok.</p>
-----	--	-------------------------	------------	--

3. ADATELEMZÉS ÉS AZ EREDMÉNYEK TERJESZTÉSE

3.1	A félrevezető összehasonlítás lehetőségét kizáró, koherens EU-27 kriminálstatisztikai beszámolási keretek kidolgozása	Bizottság (HOME), más főigazgatóságok és nemzetközi szervezetek hozzájárulásával	Az első kiadvány megjelentetésének éve: 2013–2014	Unió bünygyi jelentés összeállítása a 2006–2010-es cselekvési terv keretében készített előzetes tanulmány ajánlásai és a javasolt lehetőségek megvalósíthatóságának értékelése alapján.
3.2	A metaadatok és kontextuális információk módszeres összeállítása és közzététele	Bizottság (HOME, ESTAT)	Folyamatos	Minden adatgyűjteményt a tagállamok által megadott metaadatok és magyarázó megjegyzések kísérik majd.
3.3	Munkadokumentumok és magyarázó megjegyzések közzététele	Bizottság (HOME) és/vagy külső szakértők, esettől	Folyamatos	Az egyes konkrét adatfelvételek (4.1.–4.6. célkitűzések) eredményeit nyilvánosan hozzáférhető

¹⁶ Ez jelentős mértékben függ a statisztikai célú nemzetközi bünygyi osztályozási rendszer kidolgozására vonatkozó 2.1. célkitűzés teljesítésétől.

		függően		munkadokumentumban kell bemutatni és lehetőség szerint elemezni.
--	--	---------	--	--

4. MUTATÓK KIDOLGOZÁSA ÉS KONKRÉT ADATFELVÉTELEK

4.1	A pénzmosás mérése	Bizottság (HOME, ESTAT)	Adatfelvétel: 2011 Eredmények közzététele: 2012 első fele	a) Harmadik pénzmosási adatfelvétel a 2006–2010-es cselekvési terv keretében kidolgozott mutatók alapján. b) Rendszeres, kétévente sorra kerülő adatfelvétel szükségességének felmérése.
4.2	Az emberkereskedelem mérése	Bizottság (HOME, adatfelvétel: ESTAT)	Első adatfelvétel: 2011–2012	a) Néhány mutatóra szorítókozó első adatfelvétel a nemzeti előadók hálózatának közreműködésével. b) Rendszeres adatfelvétel megvalósíthatóságának és szükségességének felmérése.
4.3	A számítástechnikai bűnözés mérése	Bizottság (HOME, az ESTAT technikai tanácsai mellett)	Első adatfelvétel: 2012	a) Első adatfelvétel az információs rendszerek elleni támadásokról szóló uniós irányelvjavaslatban meghatározott bűncselekményekről ¹⁷ . b) A lista egyéb, számítógép segítségével elkövetett bűncselekményekre (pl. nagy értékű online csalás) történő fokozatos kiterjesztésének mérlegelése és az ezzel

¹⁷ A Bizottság által 2010. szeptember 30-án elfogadott javaslat ([COM\(2010\)517 végleges](#)).

				kapcsolatos konzultációk lefolytatása.
4.4	A korrupció mérése	Bizottság (HOME, az ESTAT és OLAF technikai tanácsai mellett)	Első adatfelvétel: 2013	Mutatók kidolgozása, majd kísérleti adatfelvétel.
4.5	A viktimizációs ráták és a biztonságérzet mérése közös uniós felmérés keretében (EU SASU)	Bizottság (HOME, ESTAT, JUST), tagállamok	Felmérés: 2013 Eredmények közzététele: 2014–2015	a) Háztartási/egyéni felmérés az Európai Unióban; ennek modellje, melyet a tagállamokkal szoros együttműködésben dolgozott ki a Bizottság, kiterjed egyes bűncselekménytípusok előfordulási gyakoriságára (viktimizációs ráták) és a polgárok biztonságérzetét befolyásoló egyéb elemekre. b) Az eredmények elemzése és közzététele.
4.6	A gazdasági bűncselekményekkel kapcsolatos viktimizáció mértékének és szerkezetének mérése	Bizottság (HOME)	Felmérés: 2011–2012 Eredmények: 2013	A gazdasági bűncselekmények áldozatává válásra vonatkozó felmérés végrehajtása a 2006–2010-es cselekvési terv keretében végzett megvalósíthatósági tanulmány alapján.
4.7	A büntetőjogi szankciókra vonatkozó uniós jogalkotás nemzeti gyakorlatokra való hatásának mérése	Bizottság (JUST)	Eredmények: 2013	Első adatfelvétel a büntetőjogi szankciókra vonatkozó jogalkotás és gyakorlat tárgyában született tanulmány alapján.